

**Baluwa yanga Paolo
yavalembidile
Vafilipi
Ulongoledi wa baluwa ya
Vafilipi**

Baluwa ya Vafilipi ílembwije na Ntume Paolo, na àntambulanga na Timoseo ing'anya álembela vakúkulupila va ku Filipi vampwechelele saana Timoseo malinga ntumishi wa Nnungu (sula ya 1:1, 2:19-24). Na yònekana kuva Paolo áilembile baluwa avèlè nnilungu (sula ya 1:13). Vatalamu va Bibiliya vátenda kuva baluwa aino Paolo áilembile avèlè nnilungu aneko ku Loma. Bahi ing'anya ya anelyo, vàona kuva baluwa aino ílembwije mmwaka fulani, pepi na mwaka wa 61 kutandik-ila mwaka wavelekwejije Yesu Kilisto.

Bahi tunahulula kulihunda mambo kadiki kwamba imanga ya ku Filipi kuhaloka nchitabu cha Matendo la Mitume. Imanga ya Filipi njo inavele lipanda likulu lya utawala wa Valoma nchilambo cha Makedoniya. Uchocho, likuwa lya vanu vankulupîla Yesu litandi kutandilihwa nchilambo cha Makedoniya lívele alino lya muimanga ya Filipi. Paolo na Sila vátandilihije chalumo likuwa anelyo, na kuhungwa nnilungu chilo chimo muimanga aneyo (Matendo sula ya 16).

Ìnahululika kuva Paolo ávele na makudungilo lohe la kuilemba baluwa aino. Ákudungidile

avashukulu Vafilipi kwajili ya inudyo ivantu- midile bada ya kupilikana kuva ànihungwa (sula ya 4:10-14). Uchocho, ákudungidile avamaihe Vafilipi namuna chaendelela aneko kulilungu, na ákudungidile avatambulihe anga Timoseo na Epafilodito kwa vakúkulupila va ku Filipi (2:19-30) uchinga vavakalibishe na kuvaeshimu malinga vakulu vao.

Uinjipihhi wa baluwa ya Vafilipi

1. Sula ya 1:1-11, Paolo àtandilika kuilemba baluwa yake kwa kuvasalimila vakúkulupila va imanga ya Filipi na kunshukulu Nnungu kwajili vao na kuvayuwila.
2. Sula ya 1:12-30, Paolo àvakamya mitima Vafilipi kuva, ata swala lyanga nang'e kuhungwa nnilungu lijukile kuva faida mu Ufalume wa Nnungu. Bahi navanang'o vâlembelewa vapililile kwa kuva, ata kubanika kwavo kunahululika kuida na faida mu Ufalume wa Nnungu.
3. Sula ya 2:1-30, Paolo àlonjelela namuna chitulembelewa tùve muutumishi wa Nnungu.
4. Sula ya 3:1-4:9, Paolo àvaelesa Vafilipi namuna ya kuikala maisha ya Chikilisto.
5. Sula ya 4:10-23, Paolo àmalilila kwa kuvashukulu vakúkulupila va Filipi kwa inudyo ivantumidile na kuhumya disalamu.

Ntandiliko wa baluwa yanga Paolo

¹ Baluwa aino ìhaloka kwang'une Paolo na Timoseo, hwetu tuvatumishi tùvá Yesu Kilisto. Tùnnembilanga mwenu mmakukulupila mmam- malele mulundanyîjwe na Yesu Kilisto, muikâla

ku Filipi, pamo na vakulôdya va likuwa lya vanu vankulupîla Yesu na mashemasi va nnikuwa anelyo. ² Tunnyuwilanga inema na amani ihalôka kwa Nnungu Atata wetu na kwa Nang'olo wetu Yesu Kilisto, viive pamo na mwenu.

Kushukulu na kuyuwa kwanga Paolo

³ Nangu ninshukulu Nnungu wangu kwajili yenu kila paninkumbukilanga. ⁴ Kila pangunnyuwilanga mwenu mmammalele, ngûyuwa kwa kuhangalala, ⁵ kupapatana na namuna chimukumilana na nangu mmadengo la kuyanaja Malove Lambone kutandikila patandi mpaka vino. ⁶ Nangu ngûvele na uhakika kuva, Nnungu atandilihije madengo lambone mmitima yenu, nang'e àmbelaweneha mpaka lamalilikè, nniduva alila lya kuuya kwanga Yesu Kilisto. ⁷ Uvila njo chingulembelewa kunkumbukilanga mwenu, ing'anya mwenu mmammalele mùvele muntima mwangu. Kwa kuva, vino panguvele nchihungo na ata muuhiku aula pannavele hulu kulatetela na kulamaiha Malove Lambone, mwenu mmammalele mùkumilana pamo na nangu inema aila yaning'ile Nnungu. ⁸ Nnungu njo shahidi wangu, ànimala kuva, nantamwanga namene mwenu mmammalele kwa ntima wa itamwi uila ing'ulu yanga Yesu Kilisto.

⁹ Na chinu chinguyùwà namene kwa Nnungu nni kuva, itamwi yenu ihalije kuyenjejeke namene pamo na kumala uhiu wammalele na kuva na lúnda lwa kila namuna, ¹⁰ uchinga mupate kutandola achila chivêle na mana namene. Na kwa kutenda uchocho, muchimuhahuke na bila

kuva na likosa nniduva alila lyambeuya Kilisto. ¹¹ Muikalange kwa iikadi iumbajîjwe matendo lalalembela Nnungu, lan'jalilânga Yesu Kilisto, kwajili ya ukulu na kutumbyangwa kwa Nnungu.

Kuikala kwajili yanga Kilisto

¹² Mmakukulupila avangu, nangu ngùlembela mumale kuva, mambo lammalele langukojîje lâniyangata namene kulayanjaja Malove Lambone. ¹³ Kupapatana na anelo, matiyala vammalele va ing'ande yanga Nfalume wa Loma, pamo na vanu vanji vammalele, vânimala kuva ngùvele nchihungo ing'anya ya kuntumikila Kilisto. ¹⁴ Na kuhungwa kwangu, kùvatendile vakùkulupila avetu vohe vâàve na dimongo dya kuyanajaja Lilove lya Nnungu bila kuyopa. ¹⁵ Nni muhiu kuva, vanu vanji muanevo vâyanjaja habali dyanga Yesu Kilisto kwa wiu na kulambela kutahukana, henga vanji vâyanjaja habali dyanga Kilisto kwa makudungilo lambone. ¹⁶ Vanu anevo vayanjâja kwa makudungilo lambone, vâhubilí chihi kwa itamwi, kwa kuva vânimala kuva, ngùvele nchihungo ing'anya ya kulatetela Malove Lambone. ¹⁷ Na vanu avala vayanjâja kwa wiu, vâyanjaja habali dyanga Kilisto kwa kulikweta, na makudungilo lavo lakee lambone, vâtenda kuva vâmbenguyenjejija kubanika nchihungo.

¹⁸ Bahi anecho chikee chinu! Ikàva habali dyanga Kilisto dinayanjajwa kwa namuna yoheyo, yani kwa makudungilo mabaya au lambone, nangu nahangalala, na nguchinguhwenehe kuhangalala. ¹⁹ Kwa kuva, ñnimala kuva, ing'anya ya kuyuwa kwenu, na kwa kuyangatwa na

Umumu wa Yesu Kilisto, nguchinguhunguliwe.
²⁰ Kwa kuva, hamu yangu ing'ulu na lilolelo lyangu nni kuva, kwa namuna yoheyo nikambepata dihoni kwa kulemwa kulatenda àlálá langulembelewa kulatenda. Henga nimbetangola bila kuyopa malinga chinichitenda maduva lammalele. Na Kilisto achiatumbyangwe kupitila nangu, ikàva nimbekuva nimumi au nimbekuhwa. ²¹ Kwa kuva, kwang'une, kulama nni kwajili ya kuntumikila Kilisto, na kwang'une, kuhwa nni faida. ²² Henga ikàva nimbewenaha kuva nimumi, nni kwajili ya kukola madengo lavêle na faida ing'ulu. Bahi ing'anya ya anelyo, nangu nikámala ngutandole lilida, ²³ kwa kuva, ngùutangwa na mambo mavili. Nalembela namene nguuke nikaikale pamo na Kilisto, kwa kuva achino nni chinu chambone namene. ²⁴ Henga chinu cha lasima namene kwajili yenu, nni nangu kuhwenaha kuva nimumi. ²⁵ Kwa kuva, ngùvele na lilolelo anelyo, bahi ñnimala kuva, nimbewenaha kuva nimumi na kuikala pamo na mwenu mmammalele uchinga mupate kukulumuka na kuva na ihangaladi muing'ulupa. ²⁶ Na panimbeida kavila kwenu mwenu, muchimuve na ing'anya ya kulyonela Yesu Kilisto kwa kupwawa kwangu.

²⁷ Henga kwa namuna chilalembela Malove Lambone lamwâmba Kilisto, mwenu mùlembelewa muikalange saana. Na kwa kutenda uchocho, ata nikàida unamwonanga au nikanaide, ngupate kananga kupilikana kuva, mmechinkuimila saana akuno muvèlè na likudungilo ulimo, na kuva, mmammalele

kwa pamo mmechinkupanyana ing'ondo kwajili ya ing'ulupa ihalokâna na Malove Lambone. ²⁸ Munavayope amongo venu wala kadiki. Na anecho chimbekuwa chimaiho kwavo, kuva, vanang'o vâmbekwondongwa, na mwenu mûmbepohwa, kwa kuva, Nnungu mwene nni ampohânga mwenu. ²⁹ Kwa kuva, Nnungu àmwing'enge mwenu inema ya kuntumikila Kilisto, na akee chihi kwa kunkulupila bahi, henga pamo na kubanihwa kwajili yake. ³⁰ Na kwa kubanihwa kwenu, mwenu mùkumilana pamo na nangu kupanyana ing'ondo. Mwenu mwaningwona ungupanyana ing'ondo aila, na mmechinkupilikana kuva, mbèchinkupanyana ing'ondo uila mpaka vino.

2

Kulisulupuha, na ukulu wanga Kilisto

¹ Dachì, kulundanywa kwenu na Kilisto tenda kùnkamyanga mitima? Dachì, itamwi yake tenda ìntujanga mitima? Dachì, tenda mùikalanga kwa kukumilana na Umumu Wanaswe? Dachì, tenda mùvele na ntima wambone na wachididi? ² Bahi nguumbajange ihangaladi muntima mwangu kwa kuva na likudungilo ulimo na itamwi uimo na isungu uimo na mawaso ulamo. ³ Munatende chinu chohecho kwa kulikweta au kwa kulyona, henga kila munu alisulupuhe kwa nnyake, akuno kila munu wamwona nnyake kuva wa mana kupunda nang'e. ⁴ Kila munu anatahe chihi faida yake mwene, henga atahe na faida ya vanu vanji. ⁵ Mùùve na isungu malinga aila yanavenayo Yesu Kilisto.

6 Kutandikila anepo patandi nang'e àvele mwavelelee Nnungu, henga nang'e kuva mwavelelee Nnungu nanga panawene kuva chinu cha kulikongonekela.

7 Henga kwa kutamwa kwake mwene, ánivileka anevyo vyammalele, nkulijuha mwavelelee ntumwa, nkuva mwavelelee munu.

8 Na páonekènè avèlè muchi mwavelelee munu, ánilisulupuha kwa kumpilikana Nnungu mpaka kukubali kuhwa, ata kuhwa munsalaba.

9 Bahi ing'anya ya anelyo, Nnungu ánintumbyanga namene kupunda vammalele, nkumwing'a lina likulu kupunda malina lam-malele,

10 uchinga viumbe vyammalele vya kulihunde na vya pachilambo na vya kuchilambo cha vanu vahwîle, vitindivale malundi kwa kulieshimu lina anelyo lyahambi,

11 na kila chiumbe chiyambukile kuva, Yesu Kilisto njo NANG'OLO,* na Nnungu Atata achiatumbyangwe kwa namuna aneyo.

---

* **2:11** Nnilailano lya Kala vátúmílá lina “NANG'OLO” badala ya YAHWE, yani lina lyanalitambujije Nnungu kwanga Musa. Vayahudi vanji pavachisoma Malemba Lanaswe pachinu panalembwije YAHWE vakáchisoma uchocho ila vásómá ADONAYI, ing'anya ya kulieshimu lina anelyo YAHWE. ADONAYI mana lake NANG'OLO. Bahi munsitali auno Nnungu àmwing'á Yesu lina lyake mwene Nnungu, yani YAHWE.

Langajanga muchi nng'anje wa pachilambo

¹² Bahi mmakukulupila avangu, nangu pannavele kwenu mwenu, maduva lammalele mwenu múnangupilikana, na vino chikavele chinu chambone namene muhwenehe kutenda uchocho ata mmaduvano languvele kulehu na mwenu. Bahi ikalanga muchi upohi wenu chunnembelanga muikalange kwa kunnyopa Nnungu na kutetemela, ¹³ kwa kuva, Nnungu njo akôla madengo nkati mwenu na kumwing'anga isungu ya kulambela na kutenda àlalá lankatapalíla mwene.

¹⁴ Tendanga kila chinu bila kuhinginika wala kutahukana, ¹⁵ uchinga mùùve mmanu mukávele na likosa na mukávele na uhakwa. Na kwa namuna aneyo, muchimuve mmana mma Nnungu mukávele na likosa ching'ati vanu va chilambo achino, vatendânga lahakalenge na vahochedíle. Mùlembelewa mulangaje malinga dinondwa chidilangaja kumahunde, ¹⁶ akuno umulakamula malove laída na umi. Na anepo nni panimbepata ing'anya ya kulyona nniduva alila lyambeuya Kilisto, kwa kuva chimbekuva chimaiho chimbeimaiha kuva kutumbama kwangu na madengo langu vikanayahike chihi bule.

¹⁷ Kuhwenaha kwenu kunkulupila Nnungu na utumishi umuutenda kwa Nnungu úvele muchi sadaka. Na ata umi wangu kuuhumywa kuva muchi sadaka ya chikimbilo chalumo na ing'ulupa yenu, henga nimbekuva chihi nkuhangalala, na nangu ngùlembela na mwenu mmammalele mukumile ihangaladi aneyo.

18 Bahi hangalalanga, na nangu nguchingukumile ihangaladi yenu.

Paolo ànnombolela Timoseo

19 Bahi Nang'olo Yesu akàtamwa, ngùlolela nintume Timoseo kwenu mwenu, maduva kadiki laîda, uchinga pambeuya ngupate kutujwa ntima kwa habali dinimbepilikana kuhaloka kwenu mwenu. 20 Nangu nikee na munu yunji avêle na isungu muchi yang'une, nang'e nni munu ambenkambikambîla mwenu kwa uhiu. 21 Vanu vanji vammalele vâkambikambila chihi mambo lavo vene, akee langa Yesu Kilisto. 22 Mwenu mmene mùnimala namuna Timoseo chalilangujije kuva ànafala, kwa kuva ánitumika namene mmadengo la kuyanjaja Malove Lambone pamo na nangu, malinga mwana chakola madengo pamo na atatake. 23 Bahi panimbemala mambo lambengukôja layâmba kuhungwa kwangu, ngùlolela nintume kwenu mwenu upehi. 24 Na nangu nimwene ngùvele na lilolelo kwanga Nang'olo kuva, nikambetima kwida kwenu mwenu.

25 Ngùwene kuva nni lasima nintume kwenu mwenu nkùkulupila nnyetu Epafilodito, akumilâna na nangu kukola madengo na muing'ondo ya Malove Lambone. Nang'e njo umuntumile anguyangate kupapatana na namuna chingusikike. 26 Nang'e àvele na hamu namene ya kumwonanga mwenu mmammalele, na ntima wake ùnakambakamba kwa kuva, mwenu mwanipilikana kuva ànauula. 27 Nni muhiu kuva, ánauula namene pepi na kuhwa, henga Nnungu nkummikila chididi,

na akee chihi Epafilodito weka anavikiwijwe chididi, henga pamo na nangu, uchinga nangu nnààve na nnihindambi linji. ²⁸ Bahi nangu nguvenkutumbama kuntuma kwenu mwenu, uchinga pamumbemwona mupate kuhangalala kavila, na lipamba lyangu kumwamba mwenu lipate kupungula. ²⁹ Bahi mpwechelange kwa ihangaladi ing'ulu namene malinga nkúkukupila nnyenu, kwa kulundanywa kwenu na Nang'olo. Mùlembelewa muvatumbyange vanu malinga aneyo, ³⁰ ing'anya, nang'e ávele pepi na kuhwa kwajili ya madengo langa Kilisto. Nang'e ásumisije umi wake kwa kwida unanîng'a nsada aula umukanahulwile mwenu mmene kuning'a ing'anya mwávelenge kulehu.

3

Tukálingila mambo la chimmili

¹ Bahi ntululilo, mmakukulupila avangu, hangalala kwajili ya kulundanywa kwenu na Nang'olo. Nangu nikáhopela kunnembilanga kavila mambo ùlalá laninnembidile patandi, kwa kuva lachilanchungange mwenu. ² Lichungange na anevo vanu najisi, vatendânga lahakalenge, vavanamatîja vanu vayalulwe uchinga vapohwe. ³ Hwetu tunkulupîla Yesu nni tualwîke chiuhui, kwa kuva tùmwabudu Nnungu kwa kulojwa na Umumu Wanaswe, na kulyona kwajili ya Yesu Kilisto, akee kulisingila mambo la chimmili. ⁴ Ikàna nangu ngùvele na ing'anya ya kulisingila mambo la chimmili, henga nanga pangulisingila mambo anelo. Ikàva pàvele munu àlyona kuva àvele

na ing'anya ya kulisingila mambo la chimmili, nangu ñnimpunda munu aneyo. ⁵ Kwa kuva, nangu ngúyalwike nguvèlè na changa cha maduva nane. Nangu nni Mwisilaeli wa litawa lwa Benjamini, na nni Mweblaniya muhiu. Na kuyamba mambo la kukamula Sheliya ya Chiyahudi, nangu ngúvele Nfalisayo,* ⁶ na kuyamba kutumbama kwajili ya dini ya Chiyahudi, nangu ñnavabaniha namene vanu vankulupîla Yesu. Na kuyamba mambo la kuvalangiwa uwambone pameho panga Nnungu kwa kuikamula Sheliya, nangu nikánavele na likosa lyohelyo. ⁷ Henga mambo anelo lammalele lánavele na faida kwang'une, vino nilavalangila chihi kuva asala kwajili ya Kilisto. ⁸ Pamo na anelo, nangu ngùvalangila chihi vitukutuku vyammalele kuva vikee mana kwajili ya samani ing'ulu ya kummala Yesu Kilisto Nang'olo wangu. Kwajili yanga Yesu, nangu ñnikubali kupata asala ya vitukutuku vyammalele, unguvivalangila kuva muchi mavi uchinga nimpate Kilisto, ⁹ na kulundanywa nawe mwalehu. Na hambi nangu nikálivalangila kavila kuva wambone pameho panga Nnungu kupapatana na matendo langulatendile, yani uwambone aula upatikâna kwa kuikamula Sheliya. Henga vino ngùvalangiwa kuva wambone pameho panga Nnungu kwa indila ya kunkulupila Kilisto, yani uwambone aula uhalôka kwanga Nnungu kupitila ing'ulupa. ¹⁰ Chinu chingulembela nangu nni kummala Kilisto na dimongo dya kufufuka kwake na

---

* **3:5** Mafalisayo, Vávele vanu va lisehebu fulani lya dini ya Chiyahudi na vánimaikana kuva vanu vaikamulîha namene Sheliya ya Musa.

kukumilana pamo nanang'e muibaniki yake, na kuhwa kwangu kulandane na kuhwa kwake, ¹¹ uchinga ngùùve na lilolelo lya kufufuka kuhaloka kwa vanu vahwîle.

Kutumbama mpaka kuntululilo

¹² Nikátamwa kuhaula kuva ñnihwikila kupata anelo lammalele au kuva ñnikamilika tayali. Henga mbechinkuhwenaha kutumbama uchinga ngupwechele inujo, na njo mana Yesu Kilisto àningukamula ngùùve wake. ¹³ Mmakukulupila avangu, nangu nikálivalangila kuva ñnipata inujo aneyo, henga chinu chingutèndà nni kulaluvalila lammalele lapitîle, na kutumbamila àlalá lavêle muyo mwangu. ¹⁴ Bahi mbechinkutumbama kuhwena muyo mpaka kuntululilo uchinga ngupate inujo aila yatuchemeledile Nnungu aneko kulihunde kwa indila ya Yesu Kilisto. ¹⁵ Hwetu tuvammalele tutolomedîle muing'ulupa, tûlembelewa tûùve na isungu aneyo. Henga ikâva vanu vanji mmwenu vâvele na disungu dinji, bahi Nnungu achiannyunukulilange. ¹⁶ Henga pamo na anelo lammalele, tuhwenehe muyo kutandikila anepo patuhwikidile.

¹⁷ Mmakukulupila avangu, nguyejange nangu, na valolehange saana vanu avala vaikalânga malinga chimutuwene hwetu utuikala. ¹⁸ Kwa kuva, nangu naninnyaulilanga myanda yohe, na hambi ninnyaulilanga kavila, tena kwa mi-hodi kuva, pàvele vanu vohe vaikalânga kwa kwona kuva, kuhwa kwanga Kilisto munsalaba nni chinu chakuchimwa. ¹⁹ Na ntululilo wavo ni

kwondongeka, kwa kuva, nnungu wavo nni kutenda chiilembela miili yavo, vånalyona kuyamba mambo la dihoni lávatèndà, na vâhimukila chihi mambo la chilambo achino. ²⁰ Henga hwetu ni laiya tûvá kulihunde, na tûnnolela Mpohi wetu, Nang'olo wetu Yesu Kilisto akamole kuhaloka kulihunde. ²¹ Nang'e àmbeupindikulanya auno mmili wetu wa kudabadanga na kuulandanya na mmili wake wa ukulu kwa dimongo dyake dinyululîha kuvivika vitukutuku vyammalele pahi mamulaka lake.

4

Malaijo

¹ Bahi mmakukulupila avangu unintamwanga, nangu ngùvele na hamu namene ya kumwonanga kavila. Mwenu nni mujûka ihangaladi yangu na litaji lya ushindi wangu. Mmakukulupila avangu unintamwanga, nangu nînyuwanga muhwenehe kunkulupila Nang'olo.

² Nikuyuwa namene wako Evodiya na wako Sintike, mùùve na isungu uimo ing'anya mwenu nni mmanu mma Nang'olo. ³ Na wako ntumishi nnyangu ukulupîka,* nakuyuwa uvayangate vamahe anevo, kwa kuva vânilikambyakambya namene pamo na nangu mmadengo la kuyanajaja Malove Lambone. Vamahe anevo vávele pamo na Kelementi na vamadengo avangu vanji vammalele, na anevo vammalele malina lavo lânilembwa Nchitabu cha Umi.

---

* **4:3** Nchigiliki ilembwijé “suzugos” mana lake ntumishi nnyangu, na inahululika kuva nni lina lya munu.

⁴ Hangalalanga maduva lammalele ing'anya ya kulundanywa kwenu na Nang'olo. Na ngùhauka kavila kuva, hangalalanga! ⁵ Langujanga upole wenu kwa vanu vammalele, kwa kuva Nang'olo àvele pepi kuuya. ⁶ Munààve na lipamba kwamba chinu chohecho, henga kwa kila hali imuvenayo, nnyaulilange Nnungu àlálá lamusikikidile, kwa kunnyuwa na kumpembeja pamo na kunshukulu. ⁷ Na amani ya Nnungu ipûnda ding'ano dyam-malele dya vanu, ichiichunge mitima yenu na disungu dyenu, ing'anya ya kulundanywa kwenu na Yesu Kilisto.

⁸ Na ntululilo, mmakukulupila avangu, lavikange muntima mambo lammalele la uhiu na la kweshimika na la haki na lahahwike na la kukatapala na àlálá lalembelêwa kulombolewa na la unu wambone na àlálá lalembelêwa kutumbyangwa. ⁹ Latendange àlálá lamulihundile na kulapwechela kuhaloka kwang'une, na kulapilikana na kulona kuhaloka kwang'une, na Nnungu wa amani achiave pamo na mwenu.

Paolo àvashukulu Vafilipi

¹⁰ Nang'olo àninguhangalaja namene kwa kuva, hambi mwenu mùningukumbukila kavila kunguyangata. Ñnimala kuva ñmechinkunguhimukila maduva lammalele, henga mukanapete chihi wasa wa kunguyangata. ¹¹ Nangu nikátangola uchocho ing'anya ya kuva ñnisikika, kwa kuva ñnilihunda kulisika na hali yoheyo imbenayo. ¹² Ñnimala kwikala muhali ya kusikika na ñnimala kwikala muhali ya kuva na vyohe. Nangu ñnikombelela namuna ya kulisika na

kila hali, ikàva hali ya kusiba au ya indala, ikàva hali ya kuva na vitukutuku vyohe au kusikika. ¹³ Nadihulula hali dyammalele kwa kuva, Kilisto àngutaya dimongo. ¹⁴ Henga mwenu mwatendile saana kukumilana na nangu muilagi yangu.

¹⁵ Mwenu Mmafilipi mùnimala saana chiinavele apala pannatandilike kuyanjaja Malove Lambone nchilambo chenu cha Makedoniya. Panguukile nchilambo anecho, mwenu bahi njo likuwa lya vanu vankulupîla Yesu lichikumilana na nangu kwa kuning'a nsada. ¹⁶ Kwa kuva, ata mahiku lammalele lannavele ku Sesalonike, mwenu mùningupelekejija nsada kwa àlala lannasikikidile, na mwatendile uchocho akee chihi mwanda umo. ¹⁷ Nangu nikátangola malove anelo ing'anya ya kuva ngùlembela ngupate dinudyo kuhaloka kwenu mwenu. Ila chingulembela nangu nni kuva, mwenu mupwechele dinudyo kuhaloka kwa Nnungu kupapatana na uwambone wenu kwang'une. ¹⁸ Ngùvele na vitukutuku vyohe, na ùniombalwa, kwa kuva Epafilodito àningupelekejija dinudyo dyenu dyammalele. Dinudyo adino dìvele muchi sadaka inung'îla saana pameho panga Nnungu, sadaka iyambukîlwa na kunkatapalila Nnungu. ¹⁹ Bahi kwa indila ya Yesu Kilisto, Nnungu wangu achiamwing'ange vitukutuku vyammalele vimusikikidile, kupapatana na ukulu wa utajili wake. ²⁰ Atumbyangwe Nnungu Atata wetu, vyaka na vyaka. Amina.

Disalamu dya ntululilo

²¹ Vasalimile vanu vammalele vankulupîla Yesu Kilisto. Vakúkulupila avetu vapawije apano na nangu, vànansalimilanga. ²² Vakúkulupila vammalele vànansalimilanga, na asa avala vavêle muring'ande ya Nfalume wa Loma.†

²³ Nangu nînyuwilanga mwenu mmammalele inema ihalôka kwa Nang'olo wetu Yesu Kilisto ìive pamo na mwenu.

---

† **4:22** Nsitali auno ùlembwijé Kaisali, kuyamba lina lya cheo cha Nfalume nkulu wa Loma.

**LILAILANO LYAHAMBI LYA NNUNGU KWA
VANU VAMMALELE**
**Portions of the Holy Bible in the Makonde language of
Mozambique and Tanzania**
**Porções da Bíblia Sagrada no idioma Makonde de
Moçambique**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makonde

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Pioneer Bible Translators

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makonde

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

e50d2b9d-5016-5132-9a8e-701dc953e2af